

Опитування про зміну клімату (Луцька МТГ)

Опитування є дуже важливою складовою під час визначення вразливостей до змін клімату та для розробки заходів з адаптації, оскільки лише розуміння та готовність населення їх впроваджувати визначає успішність їх реалізації.

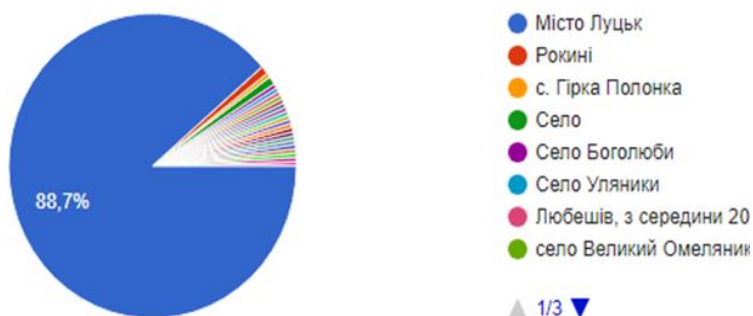
Анкета, що була запропонована для заповнення мешканцям складається з 4 тематичних розділів: дані респондента, загальні кліматичні питання (зміна погодних умов під час зими/літа), оцінка пристосованості інфраструктури громади до змін клімату, адаптація до кліматичних загроз.

Опитування мешканців Луцької МТГ проводилося у вересні-жовтні 2023 року, всього прийняло участь 222 респонденти, опитування яких відбувалося в онлайн формі.

Більшість опитуваних, а саме 88,7% респондентів проживають в Луцьку, всі інші мешканці старостинських округів територіальної громади (11,3%).

1. Де Ви проживаєте?

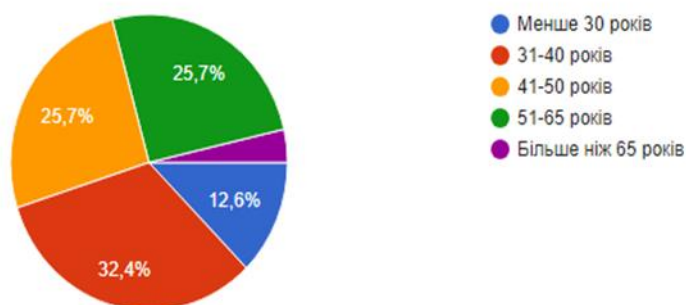
222 відповіді

Найбільше респондентів, що прийняли участь у опитуванні – це мешканці віком 31-40 років – 32,4%; 41-50 років – 25,7%; 51-65 років – 25,7%; менше 30 років – 12,6%; більше ніж 65 років – 3,6%.

2. Ваш вік?

222 відповіді

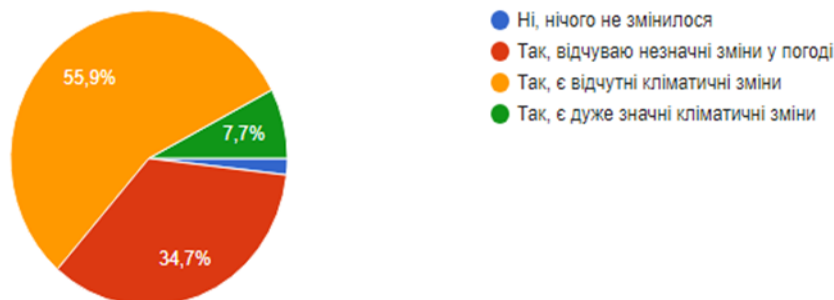

Загальні кліматичні питання (зміна погодних умов під час зими/літа).

Опитування показало, що прояви зміни клімату у Луцькій громаді помітили 98,2% мешканців громади, причому 7,7% відмічають значну зміну клімату. І лише 1,8% вважають, що клімат протягом останніх 10-15 років не змінився.

3. Чи помічаєте Ви прояви зміни клімату в Луцькій громаді у порівнянні з періодом 10-15 років тому?

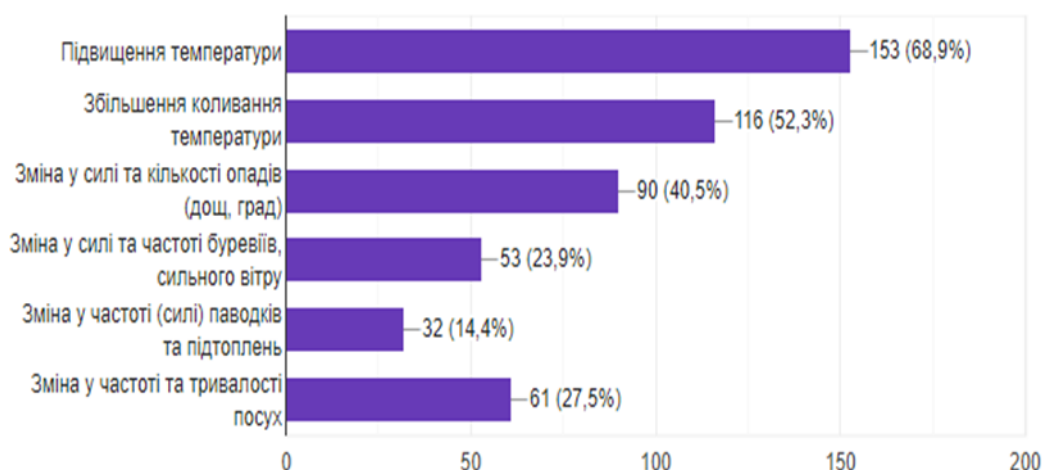
222 відповіді

Зміни клімату мешканцями громади відмічаються у наступних проявах:

4. Зміни в яких проявах ви відмічаєте? (можна обрати декілька варіантів)

222 відповіді

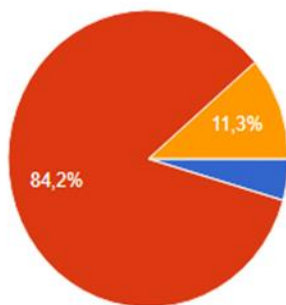
Зміни клімату у зимовий період

Початок та закінчення зими:

Переважає більшість (84,2%) мешканців громади вважають, що зима починається пізніше, а закінчуватися раніше (45,9%). Температура стала теплішою (97,3% проти 2,7%). Кількість снігу стало випадати менше (98,6% проти 1,4%).

5. Початок зими?

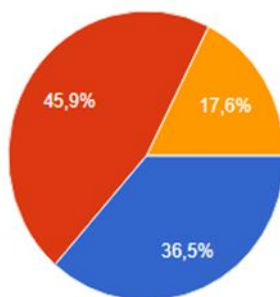
222 відповіді

- Зима починається раніше
- Зима починається пізніше
- Без змін

6. Закінчення зими?

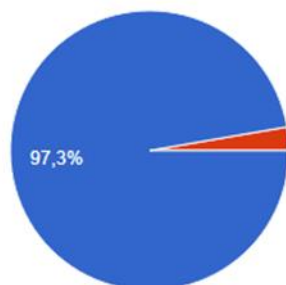
222 відповіді

- Зима закінчується раніше
- Зима закінчується пізніше
- Без змін

7. Температура взимку?

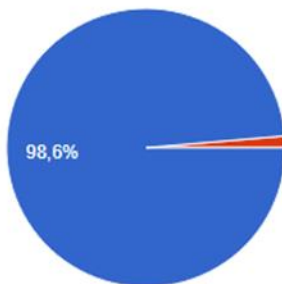
222 відповіді

- Зима стала тепліше
- Зима стала холодніше

8. Кількість снігу?

222 відповіді

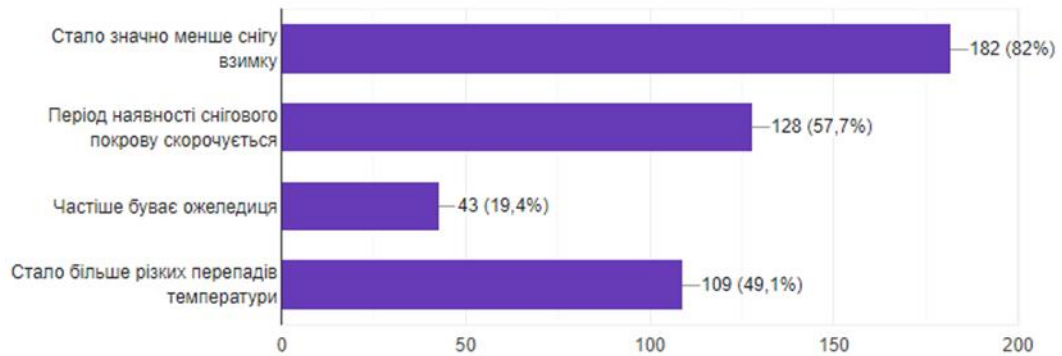

- Стало менше снігу взим
- Стало більше снігу взим

Зміни клімату у зимовий період відмічається у наступних проявах:

9. Які зміни клімату ви бачите у зимовий період? (можна обрати декілька варіантів)

222 відповіді

Бачимо, що в питанні «Частіше буває ожеледиця?» тільки 19,4% відмітили, що почастишали прояви ожеледиці, з чого можна зробити висновок, що цей прояв зміни клімату в зимовий період є незначним.

Зміни клімату у літній період

Початок та закінчення літа:

Переважає більшість (57,7%) мешканців громади вважають, що літо починається пізніше, 25,2% вважають, що літо починається раніше та 17,1% вважають, що зміни не відбулися. Разом з тим, 78,4% опитуваних вважають, що літо закінчується пізніше, 14% не помітили змін та 7,7% вважають, що літо закінчується раніше.

Щодо температури влітку, 73,4% опитуваних вважають, що влітку стало спекотніше, на думку 14% влітку стало прохолодніше, 12,6% не помітили ніяких змін.

Щодо літньої спеки, 63,5% вважають, що тривалість стала довшою, 20,7% вважають, що тривалість літньої спеки стала коротшою і 15,8% зміни не помітили.

Питання посухи, 64,9% респондентів вважають, що періоди посухи стали довшими, на думку 25,7% періоди посухи стали коротшими і 5% зміни не помітили.

Щодо дощів в Луцькій громаді, 61,7% вважають, що в літку стало менше дощів, 12,2% вважають, що влітку стало більше дощів та 26,1% зміни не помітили.

Грози (блискавка, грім), в цьому питанні 61,3% опитуваних відповіли, що частота та сила грози (з блискавками та громами) стали більшими і 38,7% навпаки меншими.

Відносно частоти буревіїв та сильних вітрів то голоси респондентів розділилися, опитувані 45,9% вважають, що змін не відбулось, 41,9% вважають, що стало більше випадків буревіїв і 12,2% зміни не помітили.

Також, сила буревіїв на думку 47,7% не змінилась, 44,6% вважають прояви буревіїв стали сильнішими і 7,7% вважають, що прояви буревіїв стали слабшими.

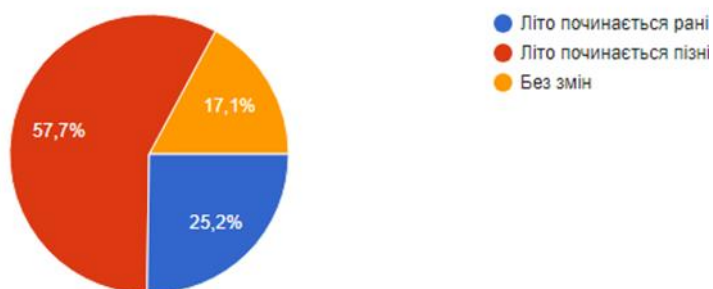
Виходячи з аналізу відповідей, можна зробити висновок, що у частоті і силі буревіїв та у силі вітрів значних змін не відбулось.

Підтоплення в результаті паводків на думку 49,5% залишились без мін, 34,2% вважають, що стали сильнішими і 16,2% зміни не помітили.

Підтоплення в результаті злив на думку 59% стали сильнішими, 32% вважають, що зміни не відбулись, а для 9% опитаних підтоплення стали слабшими.

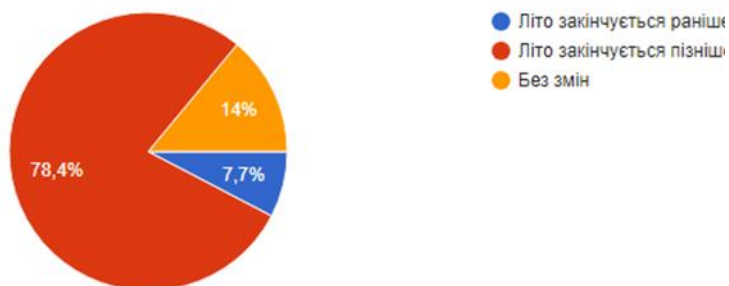
10. Початок літа ?

222 відповіді

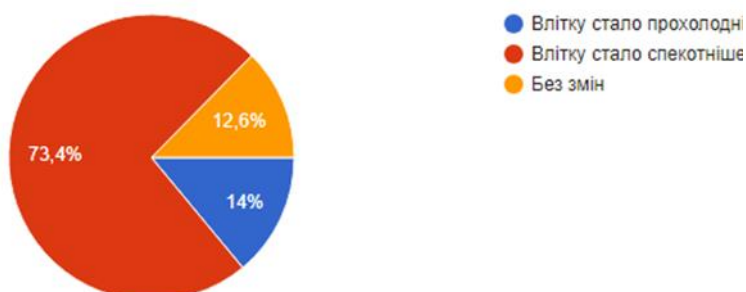
11. Кінець літа?

222 відповіді

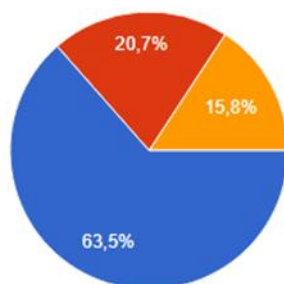
12. Температура влітку?

222 відповіді

13. Літня спека?

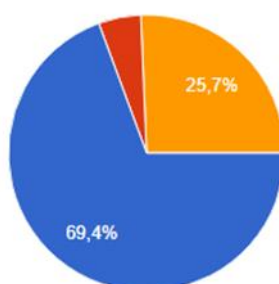
222 відповіді

- Тривалість літньої спеки довшою
- Тривалість літньої спеки коротшою
- Без змін

14. Посуха?

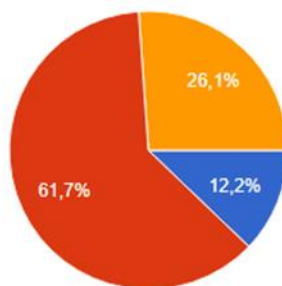
222 відповіді

- Періоди посухи стали довше
- Періоди посухи стали коротше
- Без змін

15. Дощі?

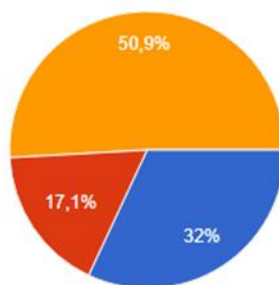
222 відповіді

- Влітку стало більше дощів
- Влітку стало менше дощів
- Без змін

16. Гради?

222 відповіді

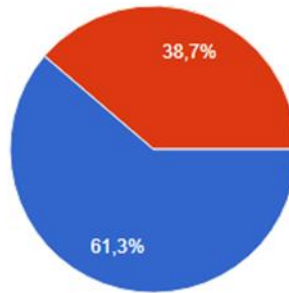
- Частота та сила градів збільшилася
- Частота та сила градів зменшилася
- Без змін

17. Грози (блискавка, грім)?

Копіюв

222 відповіді

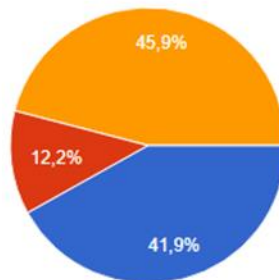

- Частота та сила грози (з блискавками та громом) стали більшими
- Частота та сила грози (з блискавками та громом) стали меншими

18. Частота буревіїв та сильні вітри?

Ко

222 відповіді

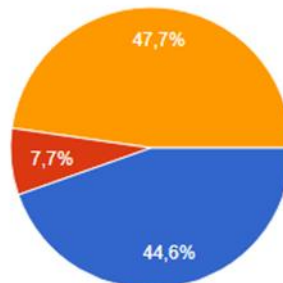

- Стало більше випадків буревіїв
- Стало менше випадків буревіїв
- Без змін

19. Сила буревіїв?

Копі

222 відповіді

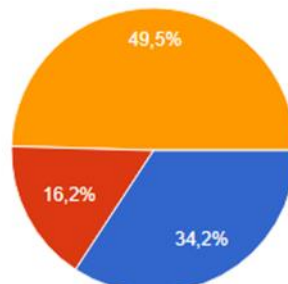

- Прояви буревіїв стали сильнішими
- Прояви буревіїв стали слабшими
- Без змін

20. Підтоплення в результаті паводків?

Копі

222 відповіді

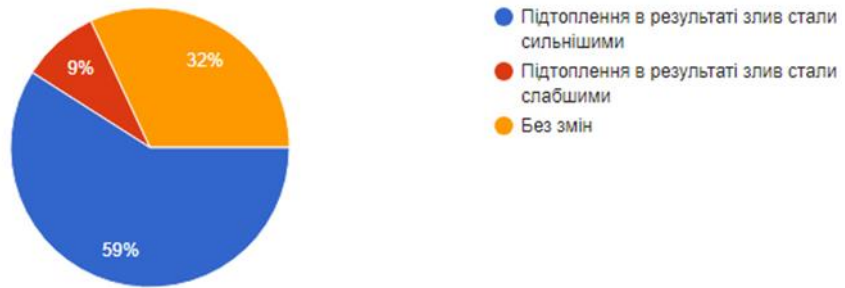
- Підтоплення в результаті паводків стали сильнішими
- Підтоплення в результаті паводків стали слабшими
- Без змін

21. Підтоплення в результаті злив?

Копію

222 відповіді

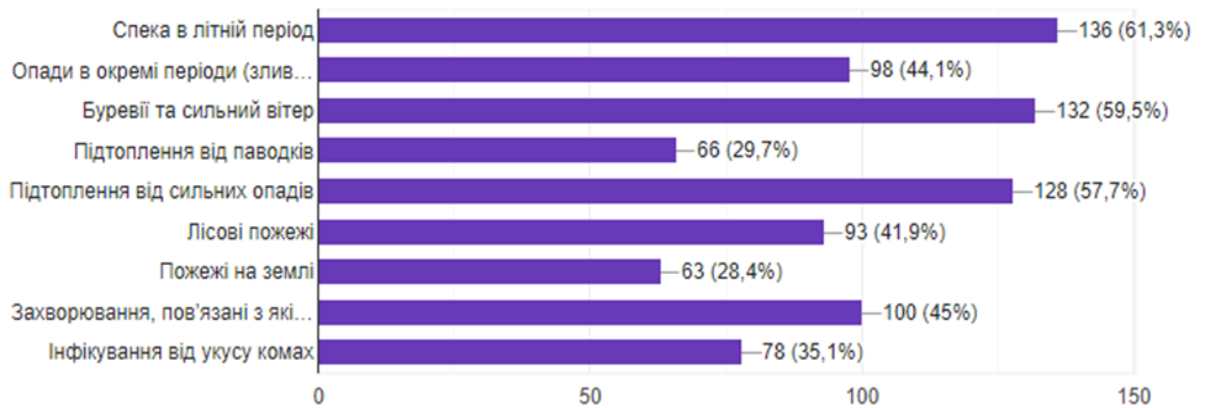

Оцінка пристосованості інфраструктури громади до змін клімату

Небезпека від наявних кліматичних загроз:

22. Як Ви вважаєте, які кліматичні загрози можуть нести небезпеку для населення громади? (можна обрати декілька відповідей)

222 відповіді

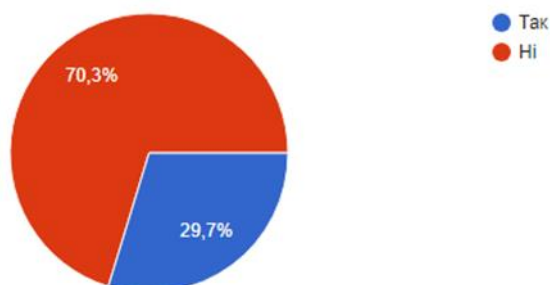
Міська інфраструктура та фінансування її функціонування має вирішальну роль в адаптації мешканців громади до змін клімату.

Наступний блок опитувальника містить питання для виявлення проблем, які відчувають мешканці громади.

Спека в літній період:

- пристосовуваність житлових будинків для підтримання комфортної температури у літню спеку (29,7% - так; 70,3% - ні);

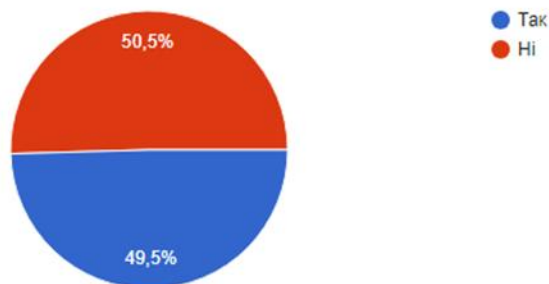
222 відповіді

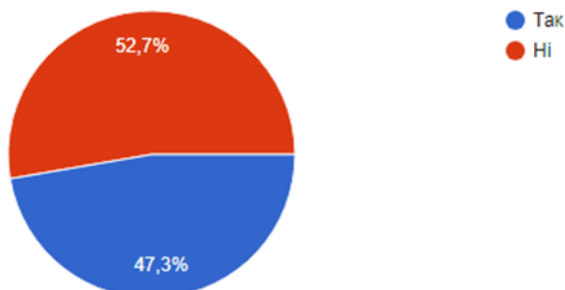
- пристосовуваність громадських будівель для підтримання комфортної температури у літню спеку (49,5% - так; 50,5% - ні);

222 відповіді

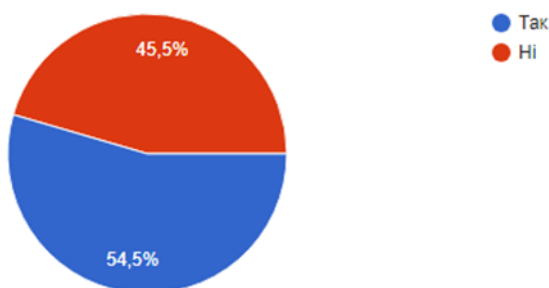
- достатність місць укриття від прямих сонячних променів у вуличних просторах (47,3% - так; 52,7% - ні);

222 відповіді

- достатність в населених пунктах громади зелених насаджень, що створюють тінь та знижують температуру (54,5% - так; 45,5% - ні).

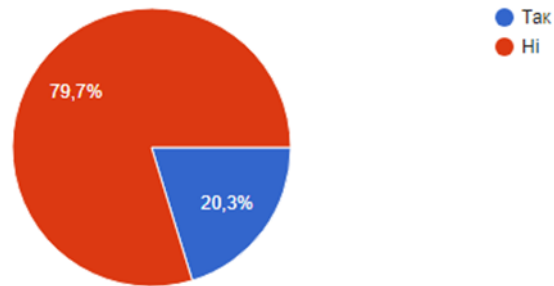
222 відповіді

Опади (дощ, град) та підтоплення від зливи:

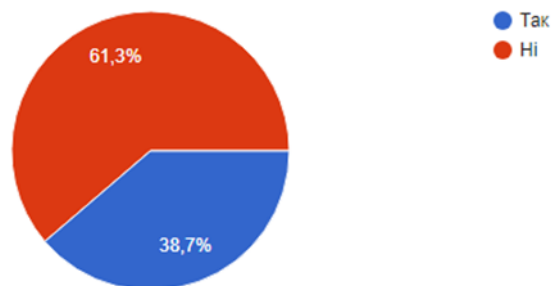
- забезпечення ливневою каналізацією, відведення води у випадку злив (20,3% - так; 79,7% - ні);

222 відповіді

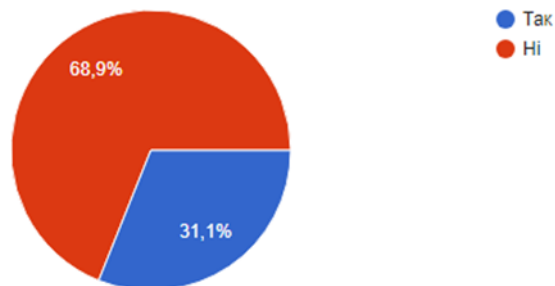
- пристосованість покриття вулиць та навколишніх територій до відведення води у випадку злив (38,7% - так; 61,3% - ні);

222 відповіді

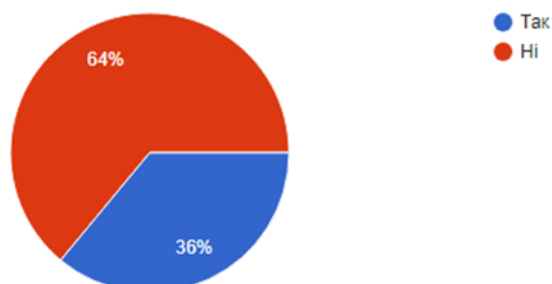
- наявність шляхів відведення води з територій регулярного підтоплення (31,1% - так; 68,9% - ні);

222 відповіді

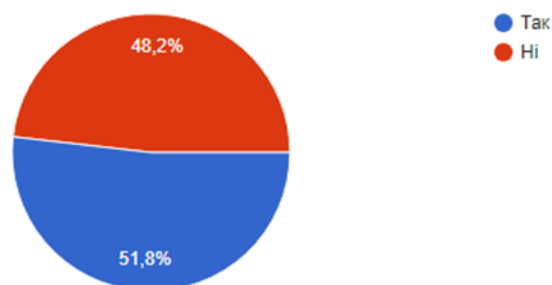
- чи потерпали опитувані (їхні знайомі) від наслідків граду (36% - так; 64% - ні);

222 відповіді

- чи потерпали опитувані (їхні знайомі) від підтоплень внаслідок зливи (51,8% - так; 48,2% - ні);

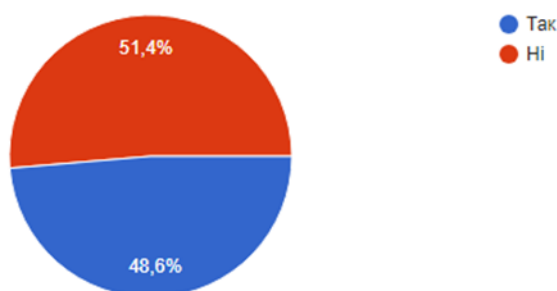
222 відповіді

Підтоплення від паводків:

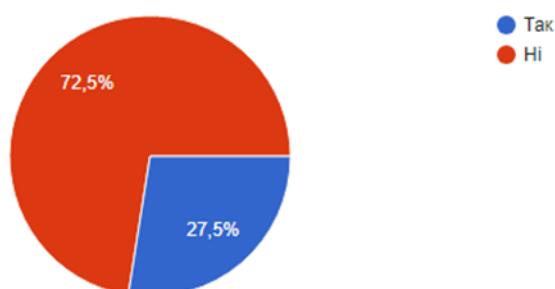
- чи спостерігали опитувані підтоплення у громаді внаслідок паводків за період останніх 5 років (48,6% - так; 51,4% - ні);

222 відповіді

- чи потерпали опитувані (їхні знайомі) від підтоплень внаслідок паводку (27,5% - так; 72,5% - ні);

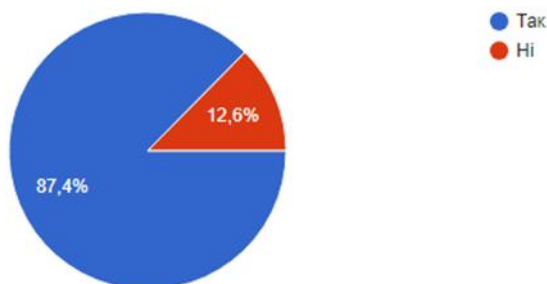
222 відповіді

Буревії та сильний вітер:

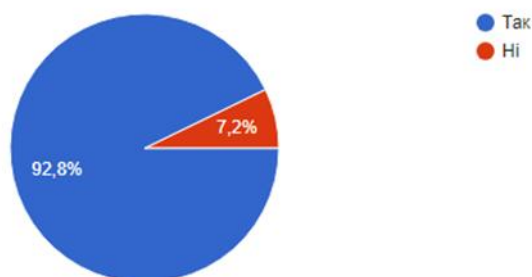
- чи вчасно в громаді (окрузі) проводиться прибирання аварійних дерев (87,4% - так; 12,6% - ні);

222 відповіді

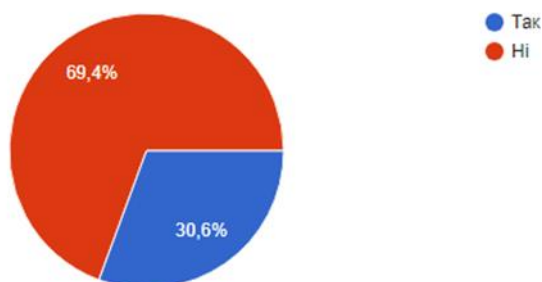
- чи швидко реагують аварійні служби у випадку повалених дерев та інших наслідків буревіїв (92,8% - так; 7,2% - ні);

222 відповіді

- чи потерпали опитувані (їхні знайомі) від наслідків буревіїв та сильного вітру (30,6% - так; 69,4% - ні);

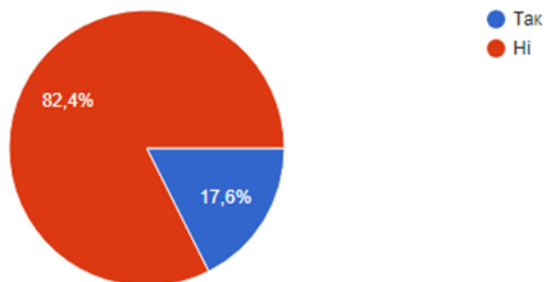
222 відповіді

Лісові пожежі:

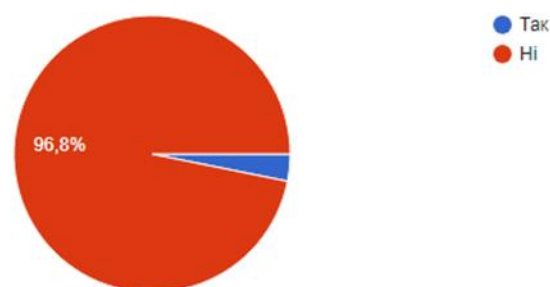
- чи знають опитувані про випадки лісових пожеж у громаді за останні 5 років (17,6% - так; 82,4% - ні);

222 відповіді

- чи потерпали опитувані (їхні знайомі) від лісових пожеж за останні 5 років (3,2% - так; 96,8% - ні);

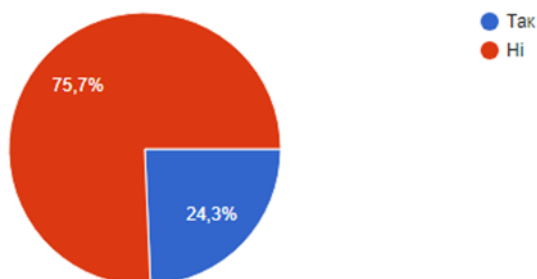
222 відповіді

Пожежі на землі (загоряння сухої трави, тощо):

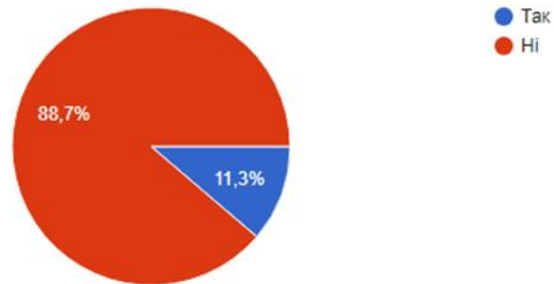
- чи були опитувані свідками пожеж на землі у громаді за останні 5 років (24,3% - так; 75,7% ні);

222 відповіді

- чи потерпали опитувані (їхні знайомі) від пожеж на землі за останні 5 років (24,3% - так; 75,7% ні);

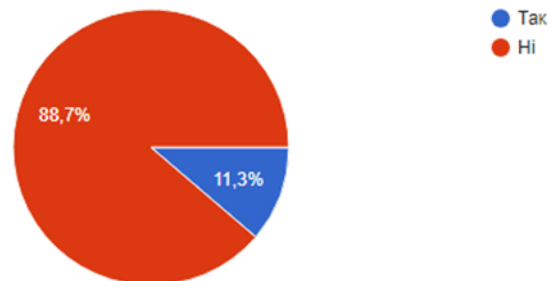
222 відповіді

Захворювання, пов'язані з якістю води:

- чи потерпали опитувані (їхні знайомі) від захворювань, пов'язаних з якістю води, за останні 5 років (11,3% - так; 88,7% - ні);

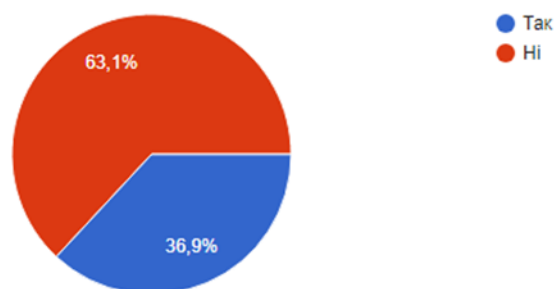
222 відповіді

Зараження комахами:

- чи потерпали опитувані (їхні знайомі) від захворювань, пов'язаних з інфікуванням від укусів комах (кліщів, малярійних комарів), за останні 5 років (36,9% - так; 63,1% - ні);

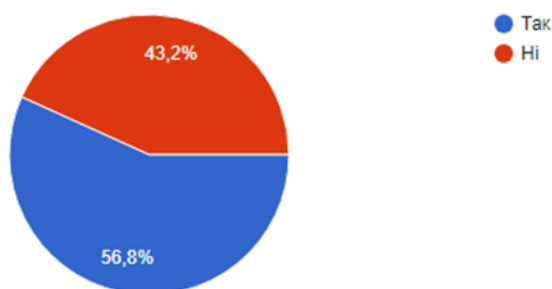
222 відповіді

Попередження стихійних лих у громаді:

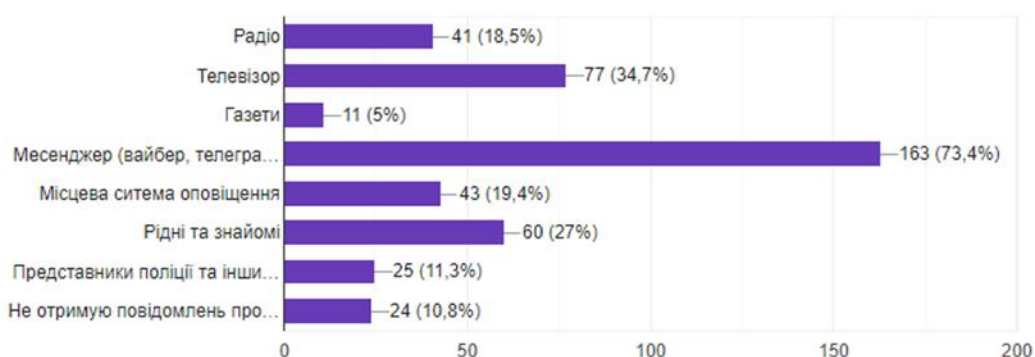
- чи існує у громаді (окрузі) система попередження про високу ймовірність стихійних лих (56,8% - так; 43,2% - ні);

222 відповіді

- яким чином респонденти отримують повідомлення про ймовірність настання стихійних лих:

222 відповіді

Адаптація до кліматичних загроз

Впровадження адаптаційних заходів має на меті створення мешканцям громади умов для комфортного проживання та зменшення впливу негативних наслідків зміни клімату.

Мешканці громади мають власні думки та ідеї щодо поліпшення та облаштування свого місця помешкання. Опис таких ідей дозволяє втілити їх у життя.

Важливо виявити готовність населення до адаптаційних дій. Якщо розуміння населенням необхідності впровадження таких заходів низьке – необхідно спрямувати зусилля на розробку і впровадження просвітницьких заходів. Якщо опитувані мешканці висловлюють чіткі очікування та надають конкретні рекомендації – необхідно звернути на них особливу увагу під час розробки заходів.

Які заходи з адаптації до літної спеки Ви використовуєте (148 відповідей із 222 респондентів):

Більше знаходжусь у тіні
Не знаходжусь на відкритому сонці, п'ю багато води, протяги в приміщенні
Сиджу вдома, на вулиці в затінку, обливаюсь холодною водою
Змінюю графік так, щоб не виходити з дому вдень, провітрюю приміщення тільки вночі
Жалюзі, закриті вікна

Кондиціонер, вентилятор, тощо

Які заходи з адаптації до літньої спеки Ви могли б порекомендувати для впровадження на рівні громади (131 відповідь із 222 респондентів):

Наполягаю на зміні правил щодо косіння газонів. Засіювати польовими квітами і не косити «під нуль». Це зменшить температуру і кількість пилу на вулицях

Збільшення зон для відпочинку в парках, біля водойм, в скверах, встановлення і збільшення кількості бюветів з питною водою по всьому місту, а не лише в парку 1 шт.

Утеплення будинків

Більше зелених насаджень та дерев. Зупинок із накриттям (або поряд з деревами), щоб можна було заховатись в затінку, під час очікування транспорту. Більше маленьких фонтанів або встановлених розпилювачів води. Громадський транспорт з кондиціонуванням повітря
--

Насадження міцних швидкоростучих дерев. Встановлення кондиціонерів у громадському транспорті
--

Кардинально збільшити насадження дерев. Саджати не тільки декоративні, а і швидкоростучі. Наприклад, верби. Максимально зменшити об'єм зрізання дерев. Обов'язково саджати нові дерева на місці зрізаних аварійних. Проводити кронування тільки якщо існує загроза для людей чи комунікацій

Які заходи з адаптації до буревіїв та сильного вітру Ви використовуєте (106 відповідей із 222 респондентів):

На приватній прибудинковій території приймаємо все з двору, зачиняємо вікна й двері. Час від часу обрізаємо віття дерев, не допускаємо, щоб дах був в аварійному стані. В квартирі зачиняємо вікна та не виходимо на вулицю під час негоди. Якщо негода застала на вулиці - намагаюся зайти в найближче приміщення
--

Зачиняємо всі вікна в квартирі

Перебуваємо вдома

Нічого не робимо

Не вирубуємо дерева

Висаджуємо дерева

Які заходи з адаптації до буревіїв та сильного вітру Ви могли б порекомендувати для впровадження на рівні громади (100 відповідей із 222 респондентів):

Попереджувати про небезпеку

Вчасно видаляти аварійна дерева

Зрізати лише аварійні та старі дерева

Своєчасно виявляти засохлі дерева, знести решти рекламних щитів

Важко відповісти

Не знаю

Які заходи з адаптації до злив та підтоплень Ви використовуєте (102 відповіді із 222 респондентів):

Не використовую
Зробили водостік біля будинку
Не стикались з таким
Не паркую автомобіль в місцях, де завжди підтоплює
Зробили ремонт на даху. Перевіряємо його цілісність. Робимо ремонт підвалу і осушуємо його
Чоботи

Які заходи з адаптації до злив та підтоплень Ви могли б порекомендувати для впровадження на рівні громади (114 відповідей із 222 респондентів):

Водопроникнене покриття тротуарів, встановлення насосів для відкачування води, де завжди підтоплює, створення ємностей для збору води, наприклад де дорога під мостом проходить
Своєчасне чищення ливневої каналізації
Створення нормального водовідводів, приведення каналізаційної системи в порядок
Збільшення водовідводу в таких точках, як перехрестя Соборносі - Молоді; Відродження - Рівненська; під мостом на Рівненській
Встановлення дренажних систем
Важко сказати

Які заходи з адаптації до підтоплень внаслідок паводків Ви могли б порекомендувати для впровадження на рівні громади (92 відповіді із 222 респондентів):

Чистка русел річок, водойм
Залишити зони болота болотами, заборонити новобудови на низьких територіях, спланувати дамби для захисту низьких територій
Два рази почистити ливневу каналізацію перед сезоном дощів
Дамби, насипи, насосні станції
Важко сказати
У нас немає паводків

Які заходи щодо попередження пожеж на землі Ви використовуєте (97 відповідей із 222 респондентів):

Тушимо багаття, контролюю електроприлади
Не палимо траву/бадилля та викликаємо поліцію, коли палять сусіди
Тушимо вогнища водою або ногою (у випадку недопалків поза урною)
Заборона всього, що може призвести до пожежі. Прибираємо місця кемпінгу
Нічого
Дотримуємось техніки безпеки. Під час підвищеного рівня небезпеки виникнення пожежі - максимальна увага, не розпалюємо вогнища

Які заходи щодо попередження пожеж на землі Ви могли б порекомендувати для впровадження на рівні громади (98 відповідей із 222 респондентів):

Проведення роз'яснювальних робіт серед населення, впорядкування відпочинкових зон (мангали)
Більше інформації про те, що не треба палити траву, популяризація компостування
Зобов'язати всіх громадян завжди носити з собою вогнегасник
Наглядові відеокамери
Збільшити штрафи за паління трави
Штрафи за спалювання листя

Які заходи щодо попередження лісових пожеж Ви використовуєте (91 відповідь із 222 респондентів):

Не використовую вогонь в лісі або спеціально готую вогнище і заливаю його потім водою
Завжди ношу з собою вогнегасник
Розповідаю дітям і друзям про правила поведінки і безпеки
Важко сказати
Тушу багаття, контролюю електроприлади
Тушу вогнище після себе, палю вогнище лише в чітко встановлених місцях. Прибираю сміття та не викидаю недопалки

Які заходи щодо попередження лісових пожеж Ви могли б порекомендувати для впровадження на рівні громади (96 відповідей із 222 респондентів):

Жорсткіші правила користування лісовими насадженнями. Та моніторингову систему температури на території лісів та лісосмуг
Роз'яснювальні роботи
Контроль та притягнення до відповідальності усі порушників
Не засмічувати, не палити, не залишати розпаленим вогнище, не відвідувати ліс у заборонений пожежонебезпечний період
Дотримання пожежної безпеки
Кращий контроль служб у лісах

Які заходи щодо попередження до захворювань, пов'язаних з водою, Ви використовуєте (110 відповідей із 222 респондентів):

Кип'ячу воду і фільтрую
П'ю фільтровану воду
Купую очищену воду або очищаю фільтром
Не п'ю грязну воду
Не вживаю без очищення воду з водойм
Користуюся централізованим водопостачанням. Вживаю бутильовану воду.

Відпочиваю в дозволених санепідемстанцією місцях

Які заходи щодо зменшення ймовірності захворювань, пов'язаних з водою, Ви могли б порекомендувати для впровадження на рівні громади (109 відповідей із 222 респондентів):

Інформування щодо використання сирової, не кип'яченої води

Інформаційна кампанія про причини та наслідки інфікування водою. Розповідати які бувають хвороби, чим небезпечні та як уберегтися. А також розповідати про правильне очищення води (якщо таке неможливо зробити на рівні загального водопостачання)

Важко відповісти

Постійний забір та перевірка ґрунтових вод, водойм, особливо в період підвищення температури

Встановлювати фільтри

Зробити перевірки місцевих озер регулярними, а не діяти по факту. Контролювати актуальність табличок і чітко виконувати норми чинного законодавства. Неухильно виконувати вказівки табличок «Купатись заборонено»

За результатами опитування, можливо зробити висновки, що мешканці Луцької МТГ помічають та відчувають вплив наслідків зміни клімату на здоров'я, побут, інфраструктуру громади.

Очікування респондентів від місцевої влади зрозумілі та чіткі і мають бути враховані під час розробки адаптаційних заходів.

Опитування проведено департаментом економічної політики Луцької міської ради онлайн в Google Forms.